

Betreft:

Een gezonde schoolmaaltijd legt een gezonde voedingsbodem voor een gezonde generatie

Datum: 20 september 2024

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Een gezonde schoolmaaltijd is cruciaal voor basisschoolkinderen en het vormt de basis om goed te leren en zich te ontwikkelen. Daarnaast draagt het aanleren van gezonde eetgewoontes op jonge leeftijd bij aan het bevorderen van een gezonde levensstijl later in het leven. Kortom een gezonde en duurzame schoolmaaltijd geeft een gezonde voedingsbodem voor kinderen voor de rest van hun leven.

Op 30 augustus jl. vernamen wij dat het kabinet voornemens is het Programma Schoolmaaltijden voor kwetsbare kinderen met een jaar te verlengen.¹ Wij zijn verheugd over dit nieuws. Momenteel maken ruim 350.000 kinderen en 2100 scholen gebruik van het programma, dat als doel heeft om te voorkomen dat kinderen met honger in de klas zitten en om de kanselijkheid te vergroten. Dit geeft aan dat de voortzetting voldoet aan een zeer grote vraag.

In één keer goed

Met deze brief dringen wij er bij u op aan: doe het in één keer goed en zorg ervoor dat scholen worden geholpen gezonde maaltijden aan te bieden, die voldoen aan de richtlijnen Schijf van Vijf van het Voedingscentrum. Juist die kinderen die opgroeien in kwetsbare wijken hebben baat bij een gezonde start.

Dit sluit goed aan bij onze gezondheids- en preventiedoelstellingen, en ook bij programma's zoals Gezonde School. Uit onderzoek blijkt dat het aanbieden van een gezonde schoollunch ervoor zorgt dat kinderen meer groente, fruit en bruin- en volkorenbrood eten en minder suikerhoudende dranken drinken.² Door kinderen op jonge leeftijd gezond eetgedrag aan te leren, leggen we de basis voor gezonde voedingsgewoonten gedurende het gehele leven.

Wij maken ons al jaren grote zorgen over de toenemende prevalentie van overgewicht en de gezondheidsimpact daarvan op onze inwoners. Sinds de jaren tachtig is overgewicht onder volwassenen in Nederland verdubbeld. De helft van alle volwassenen is momenteel te zwaar. De kinderen van nu zijn de volwassenen van morgen: jong geleerd is dus oud gedaan. Daarbij komt dat overgewicht twee keer zo vaak voorkomt onder kinderen met laagopgeleide ouders als bij kinderen met hoogopgeleide ouders. Van de kinderen met laagopgeleide ouders had 6 %

---

¹ <https://nos.nl/artikel/2535142-gratis-schoolmaaltijden-blijven-afbrekregeling-giften-minder-versoebd>

² <https://www.voedingscentrum.nl/professionals/gezond-op-school/gezond-eten-op-de-basisschool/waaruit-bestaat-een-gezonde-schoolmaaltijd-/waarom-schoolmaaltijden-verstrekken.aspx>

obesitas, tegen 2 % van de kinderen met hoogopgeleide ouders³. De onderliggende redenen van overgewicht zijn complex en niet met één maatregel op te lossen. Maar het is duidelijk dat actie ondernemen nodig is. Het aanbod van ongezond voedsel neemt namelijk sterk toe, met name in wijken waar veel mensen met een lage sociaaleconomische status wonen. Als deze lijn doorzet, dan heeft over 20 jaar 62% van de Nederlandse volwassenen overgewicht en maken grote kans op aandoeningen als diabetes en hart- en vaatziekten.

Een (gezonde) schoolmaaltijd draagt bij aan bestrijden van overgewicht bij kinderen, het versterken van bestaanszekerheid, het reduceren van stress bij ouders en kinderen, het verbeteren van concentratie en leerprestaties en tot slot - maar niet minder belangrijk - aan het ontwikkelen van gezonde routines, een gezonde lunchcultuur en daarmee aan een gezonde(re) generatie. Uit recent onderzoek⁴ van de Haagse Voedselraad uitgevoerd in de gemeente Den Haag blijkt dat veel scholen die gebruik maken van het Programma Schoolmaaltijden al voldoen aan de Schijf van Vijf. Andere scholen kunnen met een klein beetje extra hulp en aandacht een gezonde maaltijd aanbieden die eveneens voldoet aan de Schijf van Vijf.

Overheidsmiddelen efficiënt inzetten

Effectieve maatregelen om een gezonde levensstijl te beïnvloeden zijn hard nodig. Laten we samen stappen zetten naar een gezonde generatie. Om van schoolmaaltijden een gezonde maaltijd te maken is een logisch stap. Zeker gelet op het effectief inzetten van beperkte middelen. Scholen helpen om het in één keer goed te doen past ook binnen de ambities van het hoofdlijnenakkoord van VVD, NSC, BBB en PVV, waarin staat dat preventie centraal staat om de gezondheid te verbeteren, gezondheidsverschillen te verkleinen en de zorgvraag te beheersen.

Wij vragen uw steun om ervoor te zorgen dat scholen worden geholpen om kinderen een gezonde maaltijden aan te bieden. Laat de gezonde keuze ook de gemakkelijke keuze te zijn.

Een afschrift van deze brief is eveneens gestuurd aan de vaste commissie Volksgezondheid, Sport en Welzijn.

Met vriendelijke groet,

Wethouder Faouzi Achbar, Gemeente Rotterdam

Welzijn, Samenleven, Sport en Digitale Inclusie

Wethouder Robert Barker, Gemeente Den Haag

Buitenruimte, Dierenwelzijn, Milieu en Voedselstrategie

Wethouder Bram van der Beek, Gemeente Ede

Onderwijs en Food

Wethouder Carine Bloemhoff, Gemeente Groningen

Onderwijs en Passend Onderwijs

Wethouder Eelco Eerenberg, Gemeente Utrecht

Onderwijs, Volksgezondheid en Ruimtelijke Ordening

---

³ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2022/45/minder-overgewicht-en-obesitas-onder-kinderen-met-hoogopgeleide-ouders>

⁴ <https://ons-eten.nl/message/87836/onderzoek-schoolmaaltijden--een-gezonde-voedingsbodem>

Wethouder Rik Grashoff, Gemeente Tilburg

Openbare Ruimte, Mobiliteit, Onderwijs en Arbeidsparticipatie

Wethouder Maud Hulshof, Gemeente Wageningen

Economie en Voedsel

Wethouder Marcelle Hendrickx, Gemeente Tilburg

Gezondheid, Zorg en Cultuur

Wethouder Bas van Leeuwen, Gemeente Haarlem

Jeugd en Onderwijs

Wethouder Jesse Luijendijk, Gemeente Almere

Dierenwelzijn, Stadslandbouw en Voedselvoorziening

Wethouder Frans Schatorjé, Gemeente Venlo

Zorg, Welzijn en Onderwijs

Wethouder Alexander Scholtes, Gemeente Amsterdam

Publieke Gezondheid en Preventie

Wethouder Mariëlle Vavier, Gemeente Den Haag

Armoede, Inclusie, Zorg en Internationale Zaken

Marjon Bachra, directeur/bestuurder JOGG, Den Haag

Marjan de Boer, voorzitter Stichting Haarlem Food Future

Tjerk Dalhuisen, voorzitter Stichting Voedsel Anders

Diena Halbertsma, voorzitter Alliantie Voeding voor de Gezonde Generatie

Hanno Pijl, Internist-endocrinoloog, hoogleraar diabetologie, LUMC

Miriam Offermans, coördinator Haags Voedselberaad / Ons Eten

Jaap Seidell, hoogleraar Voeding en Gezondheid, VU Amsterdam

Arnold van der Valk, voorzitter Vereniging Food Council MRA i.o.

Hilda Weges, voorzitter Eetbaar Ede

Emina Zorlak, voedselraad Utrecht i.o.